

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf
Hoofd Sectie Omgevingsmanagement
Afdeling Klant- en Vastgoedmanagement

Postbus 16169
2500BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

Datum **10 APRIL 2018 -**
Betreft aanvraag vergunning Wet natuurbescherming F135 Vliegbasis
Woensdrecht

Geachte

Op basis van uw aanvraag van 30 november 2017, om een vergunning op grond van artikel 2.7, lid 2, jo. Artikel 1.3, lid 5, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verleen ik hierbij vergunning voor het bouwrijp maken en realiseren van twee gebouwen en het in gebruik hebben van een Motorenwerkplaats en een Testcell op de vliegbasis Woensdrecht, beide benodigd voor onderhoud en testen van F135 vliegtuigmotoren nabij het Natura-2000 gebied Brabantse Wal.

Ons kenmerk
DGAN-NB / 18069497

Uw kenmerk
342946

Bijlage(n)
4

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving alsmede het van toepassing zijnde beleid verwijs ik naar de bijlage bij dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts mijn inhoudelijke overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen aan. De aanvraag en de bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van het Rijksvastgoedbedrijf (hierna vergunninghouder) (of diens rechtsopvolger).
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een kopie van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende bijlagen.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

5. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt minimaal 2 weken voor de aanvang ervan gemeld aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter attentie van het Team Natuurvergunningen (hierna: het bevoegd gezag).
6. De vergunde activiteit wordt overeenkomstig de ingediende aanvraag en bijbehorende passende beoordeling uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag of passende beoordeling met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, prevaleren deze laatste.
7. Bij een opgetreden incident wordt onverwijld melding over de aard en omvang van het incident gedaan aan het bevoegd gezag onder overlegging van alle relevante gegevens. Onder incident wordt in dit verband verstaan 'een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht' (bijvoorbeeld wanneer onbedoeld vrijgekomen schadelijke stoffen een habitattype of habitat- of vogelsoort bedreigen.)
8. Bij een opgetreden incident is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te laten verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
9. Alle door of namens het bevoegd gezag te geven aanwijzingen of uitvoeringsbepalingen worden binnen de in de aanwijzing bepaalde termijn opgevolgd.
10. Zodra de werkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, wordt dit uiterlijk binnen een week bij het bevoegd gezag gemeld.
11. Alle correspondentie uit hoofde van deze vergunning kan per reguliere post of per e-mail (wetnatuurbescherming@minez.nl) worden gedaan.

Nadere inhoudelijke voorschriften

12. Werkverlichting is zodanig opgesteld, afgesteld, ingericht en de lampen zijn zodanig naar buiten toe afgeschermd, dat lichtuitstraling naar het Natura 2000-gebied zoveel mogelijk wordt voorkomen.
13. Ten aanzien van de nachtelijke werkzaamheden wordt minimaal 4 weken voor de daadwerkelijke aanvang van de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol met planning ter schriftelijke instemming aan het bevoegd gezag overgelegd. Dit protocol beschrijft de werkwijze ten aanzien van de positie van de verlichting, de tijdstippen dat de verlichting wordt gebruikt, de lichtsterkte en de wijze van afscherming.
14. De werkzaamheden worden conform het goedgekeurde ecologisch werkprotocol uitgevoerd.

Toezicht

15. De vergunninghouder voert een administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning zijn opgenomen.
16. De vergunninghouder geeft, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s).
17. Gevraagde informatie en documenten, bijvoorbeeld met betrekking tot de voorschriften 3 en 13, worden op eerste vordering aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren getoond.

Looptijd en geldigheid

18. De vergunning is voor wat betreft de realisatie geldig van 1 juni 2018 tot en met uiterlijk 31 december 2020.
19. De vergunning is voor wat betreft het gebruik geldig voor onbepaalde tijd.

Ter informatie

Op grond van art. 5.1, lid 1 van de Wnb jo. afdeling 4.1.1. Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kan een verzoek tot wijziging van de vergunning worden ingediend.

Op grond van artikel 5.4, lid 1 en lid 2, van de Wnb kan de verleende vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Op grond van artikel 7.2, lid 2, van de Wnb kan een last onder bestuursdwang worden opgelegd.

Conform artikel 5:32, lid 1, Awb kan een bestuursorgaan dat bevoegd is bestuursdwang toe te passen, in plaats daarvan, aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen.

de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

MT-lid directie Natuur en Biodiversiteit

Bijlage:

1. Inhoudelijke overwegingen
2. Passende beoordeling
3. PDF AERIUS Calculator
4. PDF AERIUS Register

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid open een bezwaarschrift in te dienen. Een bezwaarschrift moet binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 40219
8004 DE Zwolle

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste de volgende elementen bevatten:

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;
- c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is, en
- d) de gronden van bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Publicatie besluit

Op grond van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur zal het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onderhavig besluit openbaar maken. De besluiten op grond van de Wnb, waaronder onderhavige, zullen, onder anonimisering van de persoonsgegevens, geplaatst worden op <http://vergunningenbank.overheid.nl/wet-natuurbescherming>

bijlage

Wnb; vergunning; overwegingen

Datum

Bijlage nummer **1**
Horend bij kenmerk
Datum
Contactpersoon

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG.....	2
2	PROCEDURE	2
3	WETTELIJK KADER	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming.....	2
3.2	Bevoegdheid.....	2
3.3	Vergunningplicht.....	3
3.4	De beoordeling van projecten en andere handelingen	3
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	3
4.1	Afbakening	3
4.2	Mogelijke effecten en mitigatie	4
4.3	Cumulatie	6
5	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING	6

1 ONDERWERP AANVRAAG

De activiteit waar u vergunning voor aanvraagt, betreft de bouw en het gebruik van een aantal nieuwe voorzieningen op de militaire vliegbasis Woensdrecht ten behoeve van het motorenonderhoud van F135 motoren, te weten:

- een F135 Test cell, waar motoren kunnen worden getest;
- een F135 motorenwerkplaats, waar het benodigde onderhoud plaats kan vinden.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt korthedshalve verwezen naar de natuurtoets bij de aanvraag.

2 PROCEDURE

Op 30 november 2017 (uw kenmerk: 342946) ontving ik per e-mail uw aanvraag. Per e-mail van 12 december 2017 heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en 2.8, lid 1, artikel 2.9, lid 5 tot en met 8 van de Wnb, artikel 2.7, lid 1, sub b, artikel 2.8 Besluit natuurbescherming (hierna: het Bnb).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder a, sub 3, van het Bnb, luidend: aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van militaire terreinen en oefengebieden, alsmede de inrichtingen, bedoeld in categorie 29 van bijlage I, onder C, bij het Besluit omgevingsrecht.

Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, de artikelen 1.2 en 1.3 van het Bnb en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor LNV 2017 (Staatscourant 15 november 2017, nr. 65924), in samenhang met het Besluit ondermandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal voor Agro en Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2017 (Staatscourant 22 november 2017, nr. 67554), zijn de (plaatsvervangend) directeur van de directie Natuur en Biodiversiteit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alsmede het MT-lid van de genoemde directie wiens werkterrein het betreft, namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

gemachtigd inzake de besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstorend effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden.

3.4 De beoordeling van projecten en andere handelingen

3.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De door u voorgenomen activiteit is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten kan leiden tot significante gevolgen (gevaar) voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap, inclusief de ingrepen voor de ontginning van bodemschatten. De door u voorgenomen activiteiten zijn te beschouwen als één project, omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

3.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat, afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als een passende beoordeling (hierna: PB) gemaakt is door de aanvrager, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De bij de aanvraag gevoegde PB biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen (mede gelet op de eventuele cumulatie van gevolgen) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien. In de PB zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit betreffende het Natura 2000 gebied Brabantse Wal. Een PB is niet vereist wanneer sprake is van een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Een PB is evenmin vereist wanneer er sprake is van de herhaling of voortzetting van een plan of project waarvoor al eerder een passende beoordeling is gemaakt en wanneer een nieuwe PB geen nieuwe inzichten kan opleveren.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de PB.

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

De bouw en het gebruik van de motorenwerkplaats en testcell vindt plaats nabij het Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen is geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

- Verstoring door geluid;
- Verstoring door licht;
- Verzuring en vermisting door stikstof uit de lucht.

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde activiteiten beïnvloed kunnen worden zijn:

- Vogelrichtlijnsoorten: boomleeuwerik, nachtzwaluw, wespandief en zwarte specht.
- Habitatrichtlijnsoorten: vleermuis.

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied, de gevolgen en de natuurwaarden die door de aangevraagde activiteit beïnvloed zouden kunnen worden in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

4.2 Mogelijke effecten en mitigatie

4.2.1 Verstoring door geluid

Verstoring door geluid kan optreden tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase. Voor het gebruik van de vliegbasis is een geluidsruimte vastgelegd. Binnen die vergunde geluidscontour is sprake van een gewijzigde geluidsbelasting als gevolg van de aanleg en het gebruik van de F135-faciliteiten: er kan tijdelijk sprake zijn van een verhoogd geluidsniveau. De PB maakt aannemelijk dat deze extra geluidsbelasting zich beperkt tot een kilometer rondom de F135 Test cell. Deze ligt binnen de vergunde geluidruimte.

Binnen die kilometer komen de Vogelrichtlijnsoorten boomleeuwerik, nachtzwaluw en zwarte specht voor. Voor de instandhouding van deze soorten is de aanwezigheid van geschikte habitat van doorslaggevend belang en zijn incidenteel verhoogde geluidsniveaus van ondergeschikt belang. Zij leiden in het algemeen niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van vogels. Voor de overige soorten die in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal leven, is vastgesteld dat zij geen relatie hebben met de daaraan grenzende gebieden op de vliegbasis en vice versa. Ook voor deze soorten zijn dus geen significante negatieve effecten te verwachten als gevolg van de realisatie en het gebruik van de F135-faciliteiten.

De PB maakt dus aannemelijk dat de te verwachten geluidsbelasting in de aanleg- en gebruiksfase geen significant negatieve gevolgen heeft voor de hierboven genoemde natuurwaarden.

4.2.2 *Verstoring door licht*

In de aanlegfase kan verstoring door lichtoptreden wanneer de bouwwerkzaamheden van de F135-voorzieningen 's nachts plaatsvinden. De PB stelt dat de bouwverlichting tijdelijk is en zorgt voor enige lichtuitstraling. De afstand van deze verlichting tot de territoria van de in de nabijheid aanwezige Vogelrichtlijnsoorten, dat bestaat uit gemengd bos, is meer dan 500 meter. De reikwijdte van de verlichting is ten hoogste 300 meter. Negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van de betrokken soorten zijn daarom uit te sluiten. Wel voorziet de uitvoering van de werkzaamheden in een ecologisch werkprotocol dat hieromtrent mitigerende maatregelen bevat en dat als nader voorschrift in de vergunning is opgenomen.

4.2.3 *Stikstofdepositie*

Toetsing Nederlandse Natura 2000-gebieden

Het project 'Ontwikkeling vliegbasis Woensdrecht' is in bijlage 1 behorende bij artikel 2.5 van de Regeling natuurbescherming aangewezen als project in de zin van artikel 2.4 lid 1, van de Regeling natuurbescherming. Dit houdt in dat er binnen het Programma aanpak stikstof (hierna: PAS) reeds ontwikkelingsruimte voor dit project is gereserveerd.

Op 25 november 2017 heeft een berekening plaatsgevonden met AERIUS Calculator. Daaruit is gebleken dat de depositie als gevolg van de voorgenomen activiteit in de aanlegfase 5,91 mol/ha/jaar betreft en in de gebruiksfase ten hoogste 1,97 mol/ha/jaar. De stikstofdepositie is hiermee vergunningplichtig. De gereserveerde ontwikkelingsruimte voor dit project komt overeen met de hoeveelheid stikstofdepositie die het project per kalenderjaar op de onderscheiden hectares van de voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal veroorzaakt. Met het PAS, de gebiedsanalyse, de berekening met AERIUS Calculator en de registratie in AERIUS Register acht ik de stikstofdepositie als gevolg van deze activiteit voldoende passend beoordeeld. Ik deel deze gereserveerde ontwikkelingsruimte conform de berekening met AERIUS Calculator toe ter hoogte van de stikstofdepositie in het jaar waarin deze het hoogst is.

Toetsing buitenlandse Natura 2000-gebieden

Het programma is niet van toepassing op Natura 2000-gebieden in het buurland België. Er geldt wel een verplichting om de stikstofeffecten van activiteiten in Nederland voor buitenlandse Natura 2000-gebieden te beoordelen. Voor de beoordeling van de effecten op het Natura 2000-gebied Kalmthoutseheide hanteer ik hetzelfde toetsingskader als in België wordt gebruikt. De hoogste depositie op het Natura 2000-gebied Kalmthoutseheide is in de gebruiksfase 0,59 mol/ha/jaar. Gezien deze maximale depositiebijdrage, wordt de in Vlaanderen gehanteerde drempelwaarde (5% van 429 mol/ha/jaar) niet overschreden. Daarmee kan ik voor dit project een vergunning verlenen, omdat ik tevens de zekerheid heb verkregen dat dit project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Kalmthoutseheide niet aantast. Naar mijn oordeel is vergunningverlening in

overeenstemming met artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn voor zover het dit gebied aangaat.

Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concludeer ik dat bij toedeling van ontwikkelingsruimte en ook voor de overige effecten de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Naar mijn oordeel is geen sprake van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betreffende gebied. Ik verleen u daarom om de vergunning onder de gestelde voorwaarden en beperkingen.

4.3 Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen indien het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

Cumulatie zou aan de orde kunnen zijn wanneer tijdens de aanlegfase van de F135-faciliteiten tevens de realisatie van projecten ten behoeve van de komst van T&MO en VKS/Acor plaatsvindt. Ook deze projecten maken deel uit van het prioritaire project 'Ontwikkeling vliegbasis Woensdrecht' dat gerealiseerd wordt in de periode 2015-2021. Deze projecten zullen echter niet gelijktijdig plaatsvinden met de realisatie van de F135-faciliteiten, zodat cumulatie van de effecten van beide projecten is uitgesloten. Voor de projecten T&MO en VKS/Acor zullen afzonderlijke natuurtoetsen worden uitgevoerd. Daarom maken deze projecten geen deel uit van de overwegingen.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatie-toetsing is uitgevoerd.

5 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Met de door u uitgevoerde PB als bedoeld in artikel 2.8, lid 1, van de Wnb en de daarbij behorende rapportages en documenten, is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, rekening houdend met de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de in de vergunning opgenomen voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting

zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.

